

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

03.12.2021

с. Сарманово

№ 372

**«2021-2025 елларга Татарстан республикасы
Сарман муниципаль районында
дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасын раслау турында**

Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе Дәүләт программасын раслау турында» 2016 елның 29 декабрендәге 1532 номерлы карары, РФ Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясен 2019 - 2021 елларда гамәлгә ашыру чаралары планы турында» 2018 елның 28 декабрендәге 2985-р номерлы күрсәтмәсе, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019 - 2021 елларда Татарстан Республикасында Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясен 2025 елга кадәр чорга гамәлгә ашыру чаралары планын раслау турында» 2019 елның 08 маендагы 1000-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары белән расланган «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасына үзгәрешләр кертелүгә бәйле рәвештә

КАРАР БИРӨМ:

1.«2021 - 2025 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын (алга таба-Программа) расларга.

2. Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенен 2021 елның 21 сентябрендәге 271 номерлы карары белән расланган «2021 - 2023 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы үз көчен югалткан дип танырга.

3. Сарман муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына бюджетны формалаштырганда Программаны гамәлгә ашыруга финанс чаралары бүлеп

бирүне тәкъдим итәргә.

4. Муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына, Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты бүлекләренә, ижтимагый оешмаларга һәм берләшмәләргә Программа чараларын гамәлгә ашыруда катнашырга тәкъдим итәргә.

5. Әлеге карарны Сарман муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Башкарма комитет
житәкчсесе

Ф. А. Вәлиев

**«2021 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль
районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасы**

Программа паспорты

Программаның исеме	«2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы
Муниципаль заказчы (координатор)	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы башкарма комитеты (алга таба-МР БК)
Программаны эшләүчеләр төп	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге Сарман муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Программаны башкаручылар	Жирле үзидарә органнары (ОМС) МР муниципаль учреждениеләре һәм предприятиеләре (МБУ, МУП) Физик, юридик затлар, хәйриячеләр
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары: Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы территориясендә яшәүче халык вәкилләренең цивилизацияле үсеше, милләтара һәм конфессиональара татулыкны саклап калу, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген (рус милләтен) ныгыту, мигрантларны уңышлы социомәдәни жайлаштыру һәм интеграцияләү. Программаның бурычлары: Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән

	хезмәттәшлеген камилләштерү; гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү; этникара һәм конфессияара тынычлыкка һәм татулыкка ярдәм итү, мигрантларны социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү өчен шартлар тудыру; Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2021-2025 еллар
Елларга һәм чыганаclarга бүленгән финанслау күләмнәре	2021 елда-1537,0 мең сум; 2022 елда-1160,0 мең сум; 2023 елда-1160,0 мең сум; 2024 елда-1160,0 мең сум; 2025 елда-1160,0 мең сум. Барлығы 6177,0 мең сум
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның елларга бүленгән көтелгән соңгы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм программаның нәтижелелеге күрсәткечләре	Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтижелелек Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның социаль тотрыклылыгын, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлеген һәм социаль-мәдәни ихтияжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт, ул Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм социаль-мәдәни ихтияжларын канәгатьләндерүдән, регион һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытудан, этнокультура потенциалыннан файдалануның нәтижелелеген арттырудан, милләтара һәм диниара конфликтларны булдырмаудан, регионның инвестицион һәм туристик жәлеп итүчәнлеген арттырудан, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен һәм интеграциясен камилләштерүгә юнәлтелгән
Элементләр өчен җаваплы затлар	Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең социаль үсеш буенча урынбасары Индира Рәис кызы Сәхипова (85559) 2-45-90

I. Программаны гамәлгә ашыру сферасының гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында милләтара мөнәсәбәтләрнең торышы төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренең тотрыклылыгы, тыныч хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында прогрессив тенденцияләр рәвешендә беркетелгән һәм ижтимагый этномәдәни берләшмәләр һәм гражданлык жәмгыятең башка институтлары белән үзара бәйләнештә муниципаль хакимиятнең аерым кайгыртучанлыгы булып тора.

Муниципаль район составына 1 шәһәр тибындагы поселок (Жәлил), 22 авыл җирлеге керә. Барлыгы 72 торак пункт.

Сарман районында 19 милләт яши. Сарман районы - район халкының зур өлешен татар милләтендә яшәүчеләр тәшкил иткән районнарның берсе. 34902 кешенең 93 процентын татарлар тәшкил итә-32446. Рус 2040 кеше (5,8%). Үзбәкләр-134 (0,38%), чуашлар-55 (0,16%), тажиклар 50 (0,14%), башкортлар-48 (0,12%), әрмәннәр-41 (0,12%), әзербайжаннар-23 (0,07%), 13 удмуртлар (0,04%), 18 украин (0,05%), 11 кыргыз (0,03%), башка милләт вәкилләре-0,07%.

Рус халкы күпләп яши торган урын-Жәлил поселогы. Ләке, Дружба, Баткак, Нарат-Асты авылларында халыкның төп проценты – керәшеннәр.

Үз компетенциясе кысаларында муниципаль хакимият органнары милли мәдәниятләрне үстерү белән кызыксынучы ижтимагый оешмаларга һәм аерым гражданның ярдәм күрсәтә.

Районда Бөтендөнья татар конгрессы Башкарма комитеты бүлекләре, «Рус милли-мәдәни жәмгыяте» региональ ижтимагый оешмасы, Керәшеннәрнең ижтимагый хәрәкәте эшли.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында төрле мәдәният һәм дин вәкилләренең озак еллар бергә яшәгән тату яшәү традицияләре хәзерге вакытта да саклана.

Дин тотучыларның рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен җитәрлек дини берләшмәләр чөлтәре булдырылган.

Барлыгы 47 дини берләшмә: православие һәм мөселман. Район территориясендә дини оешмалар, башка традицион һәм традицион булмаган конфессияләр юк.

Сарман муниципаль районы мөхтәсипәтенең һәм православие дини оешмаларының эшчәнлегенә конфессияара татулыкны һәм килешүне саклауга һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Районда 2 православие дини оешмасы бар: Архангел Михаил храмы (Жәлил поселогы), Изге Апостоллар Петр һәм Павел храмы (Ләке авылы).

Александровка авылында Изге Александр Невский хөрмәтенә часовня төзелә.

45 мөселман берләшмәсе:

аларның 37се мөселман мәхәлләсе РФ Юстиция министрлыгы идарәсендә яңа редакциядә дини оешмалар буларак теркәлдә;

Дими-Тарлау, Югары Чыршылы, Алга, Рантамак авыллары мәчетләренен 4 мәхәлләсе дини төркем статусын саклап калды;

3 мәхәллә (Кужак, Урта Кәшер, Сарман (3 нче мәчет) Сарман районы мәхтәсибәтенен филиаллары буларак рәсмиләштерелгән.

Кызыл Бакча авылы мәхәлләсенен документлары юкка чыгаруга бирелде.

45 мөселман дини берләшмәсенен 43 мәхәлләсендә гамәлдәге мәчетләр бар. 5 төзелә торган мәчет.

Дини берләшмәләр эшчәнлегә даими хокук саклау органнары хезмәткәрләре тарафыннан тикшерелә. Дини берләшмәләр вәкилләре белән экстремистлык эшчәнлегенә юл куймау турында әңгәмәләр үткәрелә. Дини һәм башка экстремизм очраклары ачыкланмады. Рәсми рәвештә теркәлгән милли диаспоралар юк.

Районда милләтара һәм конфессияара хәл тотрыклы. Милләтара һәм конфессиональара мөнәсәбәтләр мәсьәләләренә кагылышлы конфликтлы һәм конфликтлы ситуацияләр ачыкланмады. Милләтара һәм конфессияара туфракта бәрелешләргә китерергә мөмкин булган конфликтларны үстерү алшартлары теркәлмәгән.

Муниципаль район территориясендә урнашкан мигрантларның төп өлешен БДБ илләре гражданны тәшкит итә.

Чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар яшәү урыны буенча исәпкә куелганчы һәм муниципаль район территориясендә яшәгән вакытта яшәү, эзләү, хөкем ителү фактына хокук саклау органнары тарафыннан тикшерелә һәм мәжбүри дактилоскопик теркәлү уза.

Районда мәгарифнең полимәдәни моделен үстерү һәм гомумроссия гражданнылык тәңгәллеген формалаштыру, яшә буынны районда яшәүче халыкларның мәдәниятенә, теленә, традицияләренә, гореф-гадәтләренә хөрмәт тәрбияләү буенча максатчан эш алып барыла.

Этнокультура үсеше, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрендә идарә итү системасы, мәгариф, мәдәният, яшыләр сәясәте һәм массакүләм мәгълүмат чаралары кадрларының квалификациясен һәм компетентлыгын арттыру мөһим бурыч булып тора.

Сарман муниципаль районында Татарстан Республикасының милли телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү мәсьәләләре Сарман муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» муниципаль программасын раслау турында «2011 елның 1 мартындагы 76 номерлы карары белән расланган «2021-2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» муниципаль программасында чагылыш таба. Әлеге программа чараларын гамәлгә ашыру өчен 3300,0 мең сум акча каралган.

Экстремизмга һәм терроризмга каршы көрәш чаралары Сарман муниципаль районы башкарма комитетының «2020 - 2023 елларга Сарман муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасы кысаларында гамәлгә ашырыла, ул «2020 - 2023

елларга Сарман муниципаль районы территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау буенча муниципаль программаны раслау турында» 2019 елның 17 декабрендәге 339 номерлы карары белән расланган. Әлеге өлкәдә чараларны гамәлгә ашыру өчен 840 мең сум күләмендә акча каралган.

Әлеге Программа гражданнарның күп гасырлык үзара хөрмәт һәм тату яшәү традицияләре нигезендә этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итүгә юнәлдерелгән. Программа милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге проблемаларны хәл итәргә, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы халкының этномәдәни үсешен саклап калырга һәм яхшыртуга ярдәм итәчәк.

II.

Программаның максатларына ирешүен һәм бурычларын хәл итүен максатлары, бурычлары һәм күрсәткечләре (индикаторлар)

Программаның максатлары һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе Дәүләт программасын раслау турында» 2012 елның 29 декабрендәге 1532 номерлы карары белән расланган «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе дәүләт программасы, Россия Федерациясе Региональ үсеш министрлыгының «Россия халыклары милләтләренен һәм этномәдәни үсеше бердәмлеген ныгыту буенча региональ программаны эшләү буенча методик тәкъдимнәрне раслау турында» 2013 елның 11 октябрендәге 440 номерлы боерыгын, «Татарстан Республикасында Дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указын, «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары белән расланган «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы башка федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм дәүләт милли сәясәте өлкәсенә кагылышлы норматив-хокукий актларда билгеләнгән өстенлекле юнәлешләргә бәйле.

Программаның максатлары:

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы территориясендә яшәүче халык вәкилләренен цивилизацияле үсеше;

этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклап калу; гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгыту (рус милләте);

мигрантларны уңышлы социомәдәни җайлаштыру һәм интеграцияләү.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны гамәлгә ашыруны

күздә тотә:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү;

2. Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга, мигрантларның этникара һәм конфессияара тынычлыгына һәм татулыгына, социаль-мәдәни адаптациясенә һәм интеграциясенә ярдәм итү өчен шартлар тудыруга ярдәм итү;

3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсешә өчен шартлар тудыру.

Программаның нәтижәләлеген бәяләү өчен Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасы нигезендә аны гамәлгә ашыруның максатчан индикаторлары һәм нәтижәләлегә күрсәткечләре кулланыла, «2014 - 2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары белән расланган.

III. Программа чаралары

Программа максатларына һәм бурычларына ирешү өчен чара гамәлгә ашыруның барлык юнәлешләре буенча формалашчак.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара хезмәттәшлеген камилләштерү буенча программага куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләренә гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренә квалификациясен күтәрү курсларын оештыру һәм үткәрү;

Татарстан Республикасында Дәүләт сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру мәсьәләсә буенча авыл жирлекләре башлыклары, учреждениеләр житәкчеләре, хокук саклау органнары, дини учреждениеләр житәкчеләре белән район семинар-киңәшмәләре уздыру;

милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә эшчәнлек алып баручы Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында социаль юнәлешлә коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтүне оештыру;

массакүләм мәгълүмат чаралары, социаль челтәрләр, гражданның этноконфессиональ проблематика буенча мөрәжәгатьләре мониторингын үткәрү, этнополитик һәм дини-сәси экстремизм, түземсезлек, шул исәптән мәгълүмати мохиттә дә профилактика;

этникара килешүне ныгытуга юнәлдерелгән социаль әһәмиятле проектларны житештерү, тарату һәм тиражлау белән шөгыльләнүчә оешмаларга ярдәм күрсәтү.

Районда яшәүчә халык вәкилләренә телләренә, милли спорт төрләренә багышланган программа чаралары комплексы, Татарстан Республикасы көненә, Халыклар бердәмлегә көненә багышланган чаралар гомумроссия гражданлык бердәмлеген ныгытуга, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм

татулыкны ныгытуга, мигрантларның социомәдәни жайлашуына һәм интеграциясенә ярдәм итәчәк:

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру буенча программада куелган бурычны хәл итү этномәдәни үсешкә, тел төрлеләгенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар һәм инициативаларны үтәү юлы белән башкарыла.

Программа чаралары программаның 1 нче кушымтасында тәкъдим ителгән исемлек.

IV. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы бюджеты хисабына башкарылачак.

Программада программа чараларын гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш акчалар (эшмәкәрләр, иганәчеләр акчалары) һәм авыл жирлекләре бюджетлары акчаларын жәлеп итү мөмкинлегенә каралган.

Программаны финанслау күләме 3857,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән:

2021 елда-1537,0 мең сум;

2022 елда-1160,0 мең сум;

2023 елда-1160,0 мең сум;

2022 елда-1160,0 мең сум;

2023 елда-1160,0 мең сум.

Барлыгы-6177,0 мең сум

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

Программаның максатлары, бурычлары, максатчан индикаторлары һәм нәтижеләлек күрсәткечләре, программаны гамәлгә ашыру өчен финанс ресурслары күләме программаның 2 нче кушымтасында күрсәтелгән.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты Төп башкаручыларның үзара бәйләнешен, чараларны гамәлгә ашыруның барышын һәм башкаручыларның чараларны нәтижәле куллануын контрольдә тотуны тәмин итә.

VI. Программаның социаль-иқтисадый нәтижеләлеге тасвирламасы

Этнокультура өлкәсендә төп нәтижеләр, кагыйдә буларак, вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта, аерым алганда, төрле халыклар вәкилләренә мәдәниятенә, теленә һәм гореф-гадәтләренә карата толерантлык һәм хөрмәт арту, кешеләрнең үз-үзләрен тотышы нормаларының уңай үзгәрүе, тотрыклы

үсешнең мөһим факторы буларак, бердәм этномәдәни киңлекне үстерүдә чагыла.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-иқтисадый нәтижә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның социаль тотрыклылыгын, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыгын, этномәдәни үзенчәлеген саклап калудан һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгәтләндерүдән гыйбарәт:

этномәдәни һәм социаль халәтне яхшыртуда;

этнокультура потенциалыннан файдалануның нәтижәләлеген арттыруда;

милләтара һәм диниара конфликтларны булдырмау турында;

мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен һәм интеграциясен камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыру.

Программаны гамәлгә ашыру жирле үзидарә органнарының һәм гражданлык жәмгыяте институтларының Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның Россия гомумдәүләт үзаңын һәм рухи бердәмлеген ныгыту мәсьәләләрендә көчләрен берләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

VII. Программаны гамәлгә ашыру срогы

Программа 2021-2025 елларда гамәлгә ашырыла. Программаны гамәлгә ашыру этапларга бүленми.

«2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасына
1 нче кушымта

**«2021-2025 елларга Татарстан республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программа чаралары**

Чара	Сроклары		Көтелгән турыдан-туры нәтижә
	Гамәлгә ашыру башлану	Гамәлгә ашыру тәмамлану	
1	2	3	4
1. Республики Татарстан Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү			
1.1 Татарстан Республикасында дәүләт сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча авыл жирлекләре башлыклары, учреждениеләр житәкчеләре, хокук саклау органнары, дини учреждениеләр житәкчеләре белән район семинар-киңәшмәләре уздыру	2021	2025	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларны жәлеп итү һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның ихтыяжларын исәпкә алып, Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясенә үзгәрешләр кертү
1.2 Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә эшчәнлек алып баручы социаль юнәлешле коммерциячел булмаган	2021	2025	Татарстан Республикасының милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә социаль юнәлешле коммерциячел булмаган проектларны гамәлгә ашыру

оешмаларга ярдәм күрсәтүне оештыру			
1.3 ТР Сарман муниципаль районында этноконфессиональ проблематика буенча СМИ һәм социаль челтәрләр мониторингы үткәру	2021	2025	Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген оештыру
1.4 Дини оешмалар, ижтимагый һәм милли берләшмәләр белән эшчәнлек алып баручы муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәру	2021	2025	Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген оештыру
1.5 Гражданның милләтенә, теленә, дини инануларына, шулай ук эшкә кабул иткәндә, кадрлар резервын рәсмиләштергәндә башка шартларга бәйләп рәвештә тигез хокуклылыкны бозу фактлары турындагы мөрәжәгатьләрен мониторинглау.	2021	2023	Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген оештыру
1.6 Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләре буенча ведомствоара эшчә төркем эшчәнлеген оештыру	2021	2025	Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген оештыру
2. Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, мигрантларны социаль-мәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү өчен шартлар тудыру			
2.1 Халыкара туган телләр көнен (21 февраль), Туган тел көнен (26 апрель) һәм Рус теле көнен (6 июнь) бәйрәм итүгә багышланган ел саен уздырыла торган чаралар комплексын оештыру	2021	2025	Халыкның мәдәни-тарихи социализациясе

һәм үткәрү			
2.2 Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халык вәкилләренә ел саен үткәрелә торган милли спорт төрләре фестивален (спартакиадасын), традицион уеннарын һәм уен-көлкеләрен оештыру һәм уздыру	2021	2025	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның традицион спорт төрләрен популярлаштыру
2.3 Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар үткәрү	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү
2.4 4 ноябрь Халыклар бердәмлеге көненә багышланган чаралар үткәрү.	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү
3. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсешкә өчен шартлар тудыру			
3.1 Төрки халыкларның «Нәүрүз» бәйрәмен уздыру	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү
3.2 Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның «Масленица», «Сабантуй», «Питрау» һ. б. бәйрәмнәрен уздыру.	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү
3.3 Сарман муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның милли гореф-гадәтләре элементлары белән никахлашу тантанасын уздыру	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү
3.4 Район массакүләм мәгълүмат чараларында рухи-әхлакый кыйммәтләрне, милләтара һәм диниара	2021	2025	Халыкны мәдәни-тарихи социальләштерү

ихтирамны һәм үзара ярдәмне пропагандалаучы материалларны системалы бастырып чыгаруны оештыру.			
---	--	--	--

«2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасына 2 нче кушымта

«2021-2025 елларга Татарстан республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программаны гамәлгә ашыру өчен максатлар, бурычлар, максатчан индикаторлар һәм нәтижелелек күрсәткечләре, финанс ресурслары күләме

Чаралар исеме	башкар учылар	Гамәлгә ашыру сроклары	Максатчан индикаторл ар һәм нәтижелеле к күрсәткечл әре, үлчәү берәмлеге	Индикатор күрсәткечләре						Финанслау күләме, мең сумнарда				
				2020 (баз а елы)	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү														
1.1. Татарстан Республикасында Дәүләт сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча авыл жирлекләре башлыклары, учреждениеләр житәкчеләре, хокук саклау органнары, дини учреждениеләр житәкчеләре белән район	БК МР	2021-2025 еллар	үткәрелгән чаралар саны	2	2	3	3	3	3	агымдагы эшчәнлек кысаларында				

семинар-киңәшмәләре уздыру										
1.2. Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә эшчәнлек алып баручы Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтүне оештыру	Жирле үзидар э органн ары	2021-2025 еллар	үткәрелгән чаралар саны	1	2	2	2	2	2	агымдагы эшчәнлек кысаларында
1.3 ТР Сарман муниципаль районында этноконфессиональ проблематика буенча СМИ һәм социаль челтәрләр мониторингы үткәру	БК МР	2021-2025 еллар	чаралар саны (квартал саен)	4	4	4	4	4	4	агымдагы эшчәнлек кысаларында
1.4 Дини оешмалар, иҗтимагый һәм милли берләшмәләр белән эшчәнлек алып баручы муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү	БК МР	2021-2025 еллар	курсларда белем алучылар саны, кеше.	2	2	2	2	2	2	агымдагы эшчәнлек кысаларында

1.5 Милләтенә, теленә, дини инануларына, шулай ук эшкә кабул иткәндә, кадрлар резервын рәсмиләштергәндә башка шартларга бәйле рәвештә гражданның тигез хокуклылыгын бозу фактлары турында гражданнар мөрәжәгатьләре мониторингы	БК МР	2021-2025 еллар	чаралар саны (квартал саен)	4	4	4	4	4	4	агымдагы эшчәнлек кысаларында				
1.6 Сарман муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләре буенча Ведомствоара эшче төркем эшчәнлеген оештыру	БК МР	2021-2025 еллар	План буенча							агымдагы эшчәнлек кысаларында				
2. Гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, мигрантларны социаль-мәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү өчен шартлар тудыру														
2.1. Халыкара туган телләр көнен (21 февраль), Туган тел көнен (26 апрель) һәм Рус теле көнен (6 июнь) бәйрәм итүгә багышланган ел саен уздырыла торган чаралар комплексын оештыру һәм үткәрү	МР башкарма комитетының мәгари ф бүлеге, мәдәни ят бүлеге	2021-2025 еллар	катнашучылар һәм тамашачылар саны, мең кеше	3	3	3	3	3	3	22,0	80,0	80,0	80,0	80,0
2.2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халык вәкилләренә ел саен үткәрелә торган милли спорт	Яшьләр эшләре, спорт һәм	2021-2025 еллар	катнашучылар, кеше саны	20	25	30	35	40	45	20,0	80,0	80,0	80,0	80,0

төрләре фестивальләрен (спартакиадаларын), традицион уеннарын һәм уен-көлкеләрен оештыру һәм уздыру	туризм бүлеге														
2.3. Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар үткәрү	МР башкарма комитетының мәдәният бүлеге	2021-2025 еллар	чаралар саны	2	2	3	5	5	5	Агымдагы финанслау					
2.4 Халыклар бердәмлеге көненә багышланган чаралар үткәрү	МР башкарма комитетының мәдәният бүлеге	2021-2025 еллар	чаралар саны	2	2	3	5	5	5	Агымдагы финанслау					
3. Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни үсеше өчен шартлар тудыру															
3.1. «Нәүрүз» төрки халыклар бәйрәме	МР БК мәдәният бүлеге, МР ОМС	2021-2025 еллар	катнашучылар һәм тамашачылар саны, кеше	0	800	1000	1200	1200	1200	Агымдагы финанслау					
3.2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районында яшәүче халыкларның милли бәйрәмнәрен уздыру:	МР башкарма комитетының	2021-2025 еллар	катнашучылар һәм тамашачылар саны, мең кеше	0	16	17	20	20	20	1495,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	

«Масленица», «Сабантуй», «Питрау» һ. б.	мәдәни ят бүлеге, МР ОМС													
3.3 Сарман муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның милли горейф-гадәтләре элементлары белән никахлашу тантанасын уздыру	МР БК ГХАТ бүлеге	2021-2023 еллар	чаралар саны	2	2	3	5	5	5	агымдагы эшчәнлек кысаларында				
3.4 Район массакуләм мәгълүмат чараларында рухи-әхлакый кыйммәтләре, милләтара һәм диниара ихтирамны һәм үзара ярдәмне пропагандалаучы СМИ материалларны бастырып чыгару.	Район СМИ («Сарман» газетасы, «Сарман» радиосы)	2021-2023 еллар	публикацияләр саны	5	6	12	12	12	12	агымдагы эшчәнлек кысаларында				
БАРЛЫГЫ										1537,0	1160,0	1160,0	1160,0	1160,0
Программа буенча барлыгы										6177,0				